

Amersfoort is de tweede grote stad in de provincie Utrecht en groeit snel. Begin 1980 woonden er zo'n 80.000 mensen, inmiddels ruim 130.000 en in 2015 verwacht Amersfoort 160.000 inwoners. Deze snelle groei vraagt om een cultuurbeleid en culturele infrastructuur die gelijke tred houdt met de snelle groei. Amersfoort wil hiermee niet alleen een aantrekkelijk stad blijven voor haar eigen en vaak jonge inwoners. De stad versterkt zo ook haar positie als cultureel centrum in de regio, conform de opdracht uit het Stadsperspectief tot 2012: "versterking van de cultuur-toeristische profiel". Tot en met 2008 investeert Amersfoort zo'n € 45 miljoen in de cultuursector. In exploitatiesubsidies rekent de gemeente in de periode 2005-2008 met een toename van ruim € 1 miljoen op jaarbasis. Los van de grootschalige investeringen die Amersfoort heeft gepleegd in het opknappen van de historische binnenstad.

De rijksoverheid en de provincie Utrecht hebben oog voor de culturele ambities van Amersfoort en willen hieraan een bijdrage leveren. Amersfoort is daartoe ook uitgenodigd om deel te nemen aan het cultuurconvenant Midden Nederland met het rijk. Daarin is de afspraak opgenomen dat de provincie in haar cultuurbeleid voor de periode 2005-2008 samen met Amersfoort op een aantal thema's de culturele dynamiek in Amersfoort wil versterken en de culturele dwarsverbanden met de regio stimuleren (artikel 23 convenant Midden Nederland 2005-2008). De beleidsmatige intenties van de provincie en Amersfoort staan in dit *Cultuur Arrangement Amersfoort*. Binnen dit arrangement spreken provincie en gemeente thema's af waarop zij willen komen tot een gezamenlijke aanpak waaraan de provincie een financiële bijdrage levert. Deze thema's zijn hieronder uitgewerkt in concrete beleidsafspraken.

Artikel 1

Voor alle voorgenomen bedragen genoemd bij beleidsvoornemens uit dit arrangement geldt dat erover geoordeeld zal worden na het doorlopen van de hiervoor gebruikelijke procedures.

Artikel 2

Dit arrangement is niet in rechte afdwingbaar.

Artikel 3: Amateur- en podiumkunst

In de periode 2005-2008 willen we het productieklimaat en het podiumaanbod in Amersfoort extra stimuleren. Er is een goed begin gemaakt met (co)-productieactiviteiten. Het productieklimaat ontwikkelt zich sterk rondom de jongerencultuur. Jongeren zoeken de ruimte om zich cultureel te profileren. Hieraan is een extra impuls gegeven door de oprichting van een theaterwerkplaats en een vrijplaats voor jongeren (geopend 2004). Alle reden om ruim baan te geven aan de ontwikkeling van theatermakers en theaterproducties.

Ook zal gekeken worden naar afzetmogelijkheden voor producties in de provincie Utrecht om daarmee het publieksbereik te vergroten.

Partijen willen de volgende organisaties ondersteunen:

- **Theater De Lieve Vrouw**

De Lieve Vrouw wil de coproductionele ervaringen die in de afgelopen periode zijn opgedaan met Amersfoortse makers én producties van buiten de stad verder ontwikkelen. De allianties met plaatselijke instellingen en initiatieven waaronder De Flint, Vario Mundo zullen worden verstevigd. Naast het artistiek en technisch begeleiden van groepen en initiatieven worden deze ook ondersteund om extra middelen te genereren voor hun ontwikkeling. De provincie draagt hieraan bij met een voorgenomen subsidie van € 20.000,- per jaar.

- **Festival Etcetera**

Etcetera speelt als zomerstraatfestival een belangrijke rol in de Amersfoortse culturele wereld. Het festival functioneert als ontwikkelpodium en biedt plaats aan beginnende en gevorderde makers. Om

zich als straatfestival met bescheiden middelen te onderscheiden van andere zomerfestivals en een bijdrage te leveren aan het culturele klimaat in de stad wil Etcetera samen met andere lokale initiatieven producties op locatie in de stad realiseren. De provincie draagt hieraan bij met een voorgenomen subsidie van € 23.000,- per jaar.

- **D*Amor, Per Expressie en Laswerkplaats**

D*Amor en Per Expressie zijn twee creatieve en ondernemende jongerenorganisaties die zich elk op hun eigen manier manifesteren in de stad met eigen producties. D*Amor wil zich ontwikkelen als een professioneel produktiehuis. Het initiatief van Per Expressie is amateurkunst, die voor ondersteuning ook een beroep kan doen op Zimic. Partijen willen beide initiatieven graag ruim baan geven en daarbij een extra financiële impuls geven voor hun ontwikkeling.

Stichting Laswerk is de initiatiefnemer van de productie-werkplaats de Laswerkplaats en exploiteert deze. Daarnaast stimuleert de organisatie het culturele debat in Amersfoort en wil zij een rol spelen bij het ontwikkelen van producties en het verwerven c.q. vergroten van een afzetgebied voor producties uit de laswerkplaats. Voor deze drie initiatieven gezamenlijk draagt de provincie Utrecht voorgenomen € 20.000,- per jaar bij.

- **Xynix en Amersfoort**

Amersfoort is een oude stad met jonge inwoners. Het cultuurbeleid in Amersfoort hangt direct samen met deze identiteit: de ruimte geven aan moderniteit, culturele broedplaatsen, experimenten. Xynix is een jong en dynamisch operagezelschap dat heel goed past bij deze identiteit. De organisatie wordt structureel gesubsidieerd door het Ministerie van OC & W.

Xynix heeft behoefte aan binding met een stad. De organisatie heeft zich er daarom voor uitgesproken om een binding met Amersfoort aan te gaan en zich zo mogelijk op afzienbare termijn in Amersfoort te vestigen. De gemeente Amersfoort verwelkomt deze ontwikkeling met enthousiasme en wil de organisatie graag waar mogelijk hierbij ondersteunen. Ook de provincie Utrecht ondersteunt deze ontwikkeling van harte.

- **Amateurkunst**

Ter bevordering van de amateurkunst kan Amersfoort gebruik maken van de mogelijkheden van Zimihc, Amateurkunsthuis voor stad en provincie Utrecht en van de subsidieregeling voor Amateurkunst van de provincie.

Subsidiebudgetten 2005 gemeente Amersfoort

Theater De Lieve Vrouw	€ 534.700,-
Festival Etcetera	€ 69.500,-
Per Expressie / Laswerk	€ 20.200,- huisvesting laswerkplaats + pm incidentele activiteitensubsidie
D*Amor	€ 4.000,- + pm incidentele activiteitensubsidie
Xynix	+ pm incidentele activiteitensubsidie

Artikel 4: Bibliotheek

De provincie werkt aan de oprichting van sterke regionale bibliotheek- en archiefinstellingen (zie voor het regionaal historisch centrum Eemland artikel 5).

Gemeente Amersfoort investeert 13,9 miljoen in de nieuwe hoofdvestiging van bibliotheek Amersfoort in het Eemcentrum (2008). De bibliotheek wordt een laagdrempelige en voor een breed publiek toegankelijke bibliotheekvoorziening met een prominente plek in het Eemcentrum. Door realisatie van gemeenschappelijke voorzieningen en samenwerking met de andere culturele instellingen in het Eemcentrum (regionaal archief en Scholen in de Kunst) wil de bibliotheek invulling geven aan een kulthurhusconcept. De provincie wil dit streven ondersteunen met een voorgenomen investering van € 200.000,- in de publieksfunctie van het bibliotheekgebouw.

Ambitie is dat de bibliotheek in het Eemcentrum niet alleen voor Amersfoort van betekenis is, maar ook in de regio een belangrijke kennis- en informatiefunctie vervult voor publiek, instellingen en

andere bibliotheken. In aanloop naar de verhuizing naar het Eemcentrum wil bibliotheek Amersfoort samenwerkingsprojecten realiseren waarmee zij de regionale betekenis van de bibliotheek handen en voeten geeft. In dit kader zien bibliotheek en het regionaal archief goede kansen voor het realiseren van een geïntegreerde catalogus en een gezamenlijk digitaal inlichtingenbureau. Einddoel is dat het gezamenlijke bezit van beide instellingen via een geïntegreerde catalogus wordt aangeboden, zodat gebruikers in één handeling alle collecties gelijktijdig kunnen doorzoeken. In het digitale inlichtingenbureau wordt ook de gezamenlijke kennis centraal toegankelijk. Daarbij zal optimaal gebruik worden gemaakt van de opzet en werkwijze van Aladin. Gezamenlijke catalogus en inlichtingenbureau worden toegankelijk via de bestaande (digitale) loketten van bibliotheek en archief.

In de verwachting dat ook andere aanbieders (overheden, musea) van informatie gedurende het project zullen aansluiten en daardoor ook aanvullende financiering mogelijk wordt, wil de provincie € 100.000,- voorgenomen investeren in de startfase van het project. Bibliotheek en gemeente Amersfoort kunnen eenzelfde bedrag aan middelen vrijmaken.

Het leggen van structurele relaties met mogelijke partners in de regio (onderwijs, bibliotheken, culturele instellingen e.d.) is voorwaarde voor het realiseren van de regionale ambities van de bibliotheek. De provincie wil hieraan bijdragen met een voorgenomen subsidie voor Amersfoort van € 15.000,-

Gezien de omvang van de investeringen van Amersfoort in de culturele infrastructuur in het algemeen en in de bibliotheek in het Eemcentrum in het bijzonder en de regionale betekenis hiervan, zijn op termijn grotere provinciale inspanningen te verwachten.

Artikel 5: Archief Eemland

In de periode 2005-2008 wil de provincie Utrecht samen met Amersfoort en de andere Eemlandgemeenten verdere stappen zetten in de oprichting van een Regionaal Historisch Centrum Eemland onder de titel Archief Eemland. Dit Archief Eemland zal een publieksgerichte archiefdienst zijn met een duidelijke regionale functie waarbij een nauwe samenwerking met andere culturele instellingen wordt nagestreefd. Met dit centrum kunnen de historische archieven van Amersfoort en de regio nog beter beschikbaar worden gesteld voor een groter publiek en zal de kwaliteit van de archiefzorg aanzienlijk verbeterd kunnen worden. Het op te richten Eemcentrum, waar mogelijk verscheidene culturele functies in gehuisvest worden, is hier uitermate geschikt voor.

Het provinciaal bestuur heeft in de zomer van 2004 zich uitgesproken voor de vorming van een RHC Eemland in het Eemcentrum door dit plan te ondersteunen met een voorgenomen éénmalige stimuleringssubsidie van € 500.000,-.

Artikel 6: Beeldende Kunst

Voor de inzet van de Geldstroom BKV is een Meerjarenprogramma opgesteld, op basis van de beleidskaders van het Rijk en de Provincie voor Beeldende Kunst en Vormgeving. Het accent ligt op activiteiten gericht op afname van het aanbod en het publieksbereik en inzet op ondersteuningsinstellingen. De geldstroom (voorgenomen bijdrage 94.000 euro per jaar) zal niet langer ingezet worden voor subsidies aan persoonlijke projecten van individuele kunstenaars. Amersfoort heeft op het gebied van de beeldende kunst en vormgeving (in relatie tot de rijks Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving) de volgende prioriteiten gesteld:

- Stimuleren van de kunst in de openbare ruimte en culturele planologie: daarbij zal de Geldstroom BKV naast de eigen percentageregeling van de gemeente vooral ingezet worden voor onderzoeksprojecten, tijdelijke kunstprojecten, het betrekken van nieuwe doelgroepen, het stimuleren van het debat en voor Kunst in de Wijk opdrachten (kunstopdracht + educatief programma);
- Publieksbereik: Amersfoort zal de subsidie aan het BK-tijdschrift Lucas X hervatten met een bedrag van € 5.000,- per jaar. Daarnaast zullen we de kunst in de openbare ruimte voorzien van publieksinformatie;
- Verandering regeling Incidentele Subsidies BKV: teneinde meer effect en weerklank te verkrijgen binnen het lokale beeldende kunstklimaat zal de gemeente voortaan incidentele

subsidies beschikbaar stellen in het kader van een of meerdere thema's, gebaseerd op actuele ontwikkelingen in de stad, met name gerelateerd aan de ruimtelijke ordening. Een andere grond op basis waarvan incidentele subsidies verleend kunnen worden zijn (kunstenaars)initiatieven die gericht zijn op professionalisering en verdieping van groepen kunstenaars;

- Samenwerking met het Centrum Beeldende Kunst Utrecht versterken: het CBK zal de kunstenaarsdocumentatie van Amersfoortse kunstenaars (digitaal en op papier) gaan beheren. Daarnaast hebben de gemeente en het CBK de intentie om een overeenkomst te sluiten over de begeleiding van gemeentelijke kunst opdrachten door het CBK. Daaruit volgt een inhoudelijke vertegenwoordiging van het CBK in de gemeentelijke adviescommissie bkv;
- Amersfoort verstrekt jaarlijks een fotografieopdracht rond het thema Amersfoort Groeistad. De gemeente wil het medium fotografie als beeldende kunstuiting stimuleren, en tevens het veranderingsproces van de stad laten becommentariëren door de fotografen.

Artikel 7: Culturele ontwikkeling van de Jonge Ruimte

In opdracht van de gemeente Amersfoort is de stichting Vario Mundo al enkele jaren actief in de Vinexlocatie Vathorst. De strategie die daarbij is gekozen, is om vanaf het begin in te zetten op de ontwikkeling van een cultureel leven in Vathorst. In de loop der jaren zal het accent verschuiven van (kleinschalige) culturele activiteiten naar meer Kunst in de Openbare ruimte. Het is de verwachting en hoop dat hiermee een vruchtbare voedingsbodem zal ontstaan voor de Amersfoortse culturele instellingen om hier nieuw publiek te vinden en voor de kunst in de openbare ruimte om onlosmakelijk met de wijk verbonden te raken. Vario Mundo is op alle fronten actief: op het gebied van kunsteducatie, bewonersparticipatie, verdieping en onderzoek (symposia e.d.), kunst opdrachten (in samenspraak met de gemeente), podiumkunsten (intermediaire functie).

De provincie zal dit programma ondersteunen met een jaarlijks voorgenomen subsidie van max. € 50.000,- per jaar. Stichting Vario Mundo zal hiervoor jaarlijks een gemotiveerde aanvraag indienen bij het actieprogramma Cultuurbereik van de Provincie.

Artikel 8: Impuls Musea

Het museumbeleid van Amersfoort staat de komende jaren in het teken van de vorming van het nieuwe Museum Amersfoort (gevormd door de fusie tussen Museum Flehite en De Zonnehof, Centrum voor Moderne Kunst), de realisatie van een nieuwe tentoonstellingslocatie bij de Koppelpoort en de ontsluiting van de bruikleencollectie van het Mondriaanhuis, museum voor Constructieve en Concrete kunst.

Uitgangspunt daarbij is het cultuurbeleid zoals vastgesteld in de nota Stijl van de Stad, met de volgende thema's. Het op peil brengen van de culturele infrastructuur vertalen we voor het museale veld naar een nieuwe tentoonstellingslocatie van 1500 m². De culturele profilering op Cultuurhistorie en Kunst & Architectuur zal voor een groot deel worden ingevuld door het nieuwe Museum Amersfoort. Daarnaast ontwikkelt het Mondriaanhuis zich tot een unieke aanbieder van concrete en constructieve kunst, met behulp van het Instituut Collectie Nederland. Voor alle musea geldt dat zij zich actief zullen inzetten voor het bereiken van nieuwe publieksgroepen, ondermeer in het kader van het Actieplan Cultuurbereik. Deze gemeentelijke thema's sluiten aan op het beleidsthema van de provincie 2005-2008 "Van collectie naar connectie". Het heeft als doel een extra impuls te geven aan de connecties van musea met hun publiek, met andere musea en met overige strategische partners. Met hulp van de inzet van vier maal € 25.000,- provinciaal museumkrediet willen we de komende vier jaar een kwaliteitslag realiseren binnen de Amersfoortse musea. Concreet gaat het daarbij om de volgende projecten:

De fusie van Museum Flehite en De Zonnehof biedt kansen voor de ontwikkeling van een nieuw en aansprekend presentatieconcept (tentoonstellingen, lezingen, workshops en dergelijke), met een duidelijk eigen profiel, een publieksgerichte instelling, zicht op de doelgroepen en de partners binnen en buiten het culturele veld.

- Op de locatie Breesstraat zal het Museum Amersfoort verder gaan met de inrichting van een bezoekerscentrum Cultuurhistorie. Onderdeel daarvan is de inrichting van een vaste opstelling over de geschiedenis van Amersfoort. Uitgangspunt is dat er een directe relatie gelegd wordt

met hetgeen er in het museum te zien is en datgene wat er heden ten dage nog in de stad te beleven is van de geschiedenis (Muurhuizen, Koppelpoort, de O.L.V. toren e.d.).

- Het Mondriaanhuis, museum voor Constructieve en concrete kunst krijgt van het Instituut Collectie Nederland een aanzienlijke collectie constructieve en concrete kunstwerken in langdurig bruikleen. Hiermee wordt een uniek segment van de Nederlandse kunstcollectie zichtbaar gemaakt voor het publiek. . Voor de ontsluiting van de collectie voor het publiek is nog een investering nodig ten behoeve van de restauratie van de collectie en het vervaardigen van een bestandscatalogus.

Artikel 9: Cultuureducatie in het hart van het onderwijs

Er zijn vele instellingen met een aanbod cultuureducatie voor de scholen: musea, theaters, archieven en bibliotheken organiseren tentoonstellingen, voorstellingen en projecten. Lokale en provinciale instellingen fungeren als ondersteuner, bemiddelaar en ontwikkelaar van educatief materiaal.

Partijen streven beide in het kader van hun cultuurbeleid naar een goede verankering van cultuureducatie in het onderwijs . En willen een zo effectief mogelijke inzet van de expertise van de gesubsidieerde instellingen en de beschikbare middelen.

Partijen zullen het onderwerp cultuureducatie periodiek agenderen voor ambtelijk en bestuurlijk overleg om verwachtingen en beleid waar nodig af te stemmen en elkaar tijdig te informeren over (voornemens tot wijziging in) het door gemeente respectievelijk provincie gesubsidieerde pakket van taken, diensten en producten van de instellingen. Ook zullen wij gegevens over de inspanningen en resultaten op dit gebied beter onderling vergelijkbaar maken, onder meer door afstemming van rapportage-eisen.

Artikel 10: Programma Vrede van Utrecht

De provincie zal zich mede inspannen om Amersfoort deel te laten nemen aan het programma Vrede van Utrecht. Daarbij zal de aandacht met name ook uitgaan naar het 750 jarig bestaan van Amersfoort in 2009.

Amersfoort, 23 juni 2005

Namens college BenW Amersfoort, wethouder J.P.A. de Wilde

Namens college van Gedeputeerde Staten provincie Utrecht, gedeputeerde J.G.P. van Bergen

Bijlage Financieel overzicht**Provinciale voorgenomen bijdrage 2005-2008 per jaar (tenzij anders vermeld)**

Amateur- en podiumkunst	63.000 euro
Bibliotheken	315.000 euro (eenmalig; maximaal)
Beeldende kunst	94.000 euro
Jonge ruimte/Vario Mundo	50.000 euro (maximale jaarlijkse aanvraag ACB)
Museumbeleid	25.000 euro
Cultuureducatie	p.m.
Regionaal Hist.Centrum	500.000 euro (eenmalig)
Totaal structureel 2005-2008	232.000 euro (maximaal)
Totaal eenmalig	815.000 euro (maximaal)